

Vlaanderen
is omgeving

Departement Omgeving
Afdeling Gebiedsontwikkeling,
Omgevingsplanning en –projecten
Directie Gebiedsontwikkeling
Team Milieueffectrapportage
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel
T 02/553 80 79
mer@vlaanderen.be
www.omgeving.vlaanderen.be

Scopingadvies project-MER
Antwerp Terminal en Processing Company
(ATPC): hervergunning + uitbreiding + ecoslops-
project

Initiatiefnemer:

Antwerp Terminal & Processing Company – Refinery & Terminal
Beliweg 22
2030 Antwerpen

24 augustus 2021

PRMER-3378-SA

1. Inleiding

Het Antwerpse havenbedrijf ATPC (Antwerp Terminal & Processing Company – Beliweg 20-22, 2030 Antwerpen) heeft voorliggende aanmelding, uitgewerkt tot ontwerp project-MER (milieueffectenrapport), ingediend. Het project-MER zal deel uitmaken van de omgevingsvergunningsaanvraag voor het uitbreiden en hervegunnen van de activiteiten van ATPC Terminal en Refinery enerzijds en voor de bouw en exploitatie van een afvalverwijderingsinstallatie (Ecoslops-project) op het terrein van ATPC Refinery anderzijds.

De activiteiten van Antwerp Terminal & Processing Company situeren zich in de petrochemie, meer bepaald het raffineren van aardolieproducten en de opslag ervan.

Het geplande project (hervegunning en uitbreiding activiteiten ATPC en Ecoslops-project) valt onder volgende categorieën van bijlage I van het zogenaamde project-m.e.r.-besluit¹:

1. *“Raffinaderijen van ruwe aardolie (met uitzondering van de bedrijven die uitsluitend smeermiddelen uit ruwe olie vervaardigen), alsmede installaties voor de vergassing en het vloeibaar maken van ten minste 500 ton steenkool of bitumineuze schisten per dag.”*

25. *“Installaties voor de opslag van aardolie, petrochemische of chemische producten met een capaciteit van 200.000 ton of meer.”*

13 *“Afvalverwijderingsinstallaties voor de verbranding, zoals gedefinieerd in punt D10 van artikel 4.2.1 VLAREMA, of chemische behandeling, zoals gedefinieerd in punt D9 van artikel 4.2.1 VLAREMA of het storten van gevaarlijke afvalstoffen.”*

De initiatiefnemer heeft er bij de start van de m.e.r.-procedure voor gekozen om de in de aanmelding voorgestelde methodologie reeds verder uit te werken tot ontwerp-MER en beide gebundeld in te dienen als één document.

Het Team Milieueffectrapportage (Mer) ontving de aanmelding/ontwerp-MER met vraag om scopingadvies op 6 mei 2021. Er werd geen infomoment georganiseerd door de initiatiefnemer van het project.

Het Team Mer vroeg adviezen bij de administraties en openbare besturen (zie bijlage) en organiseerde op 8 juli 2021 een scopingoverleg met de geraadpleegde instanties.

Het Team Mer stelt dit scopingadvies op om het milieueffectenonderzoek en de inhoud van het MER af te bakenen. Het houdt rekening met de principieel verplichte onderdelen van een project-MER op basis van art. 4.3.7. van het DABM² en de informatie uit de ontvangen adviezen.

¹ Het Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage.

² Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, B.S. 3 juni 1995, zoals herhaaldelijk (DABM).

Het project-MER moet worden opgesteld zoals door de initiatiefnemer werd voorgesteld in de aanmelding/ontwerp-MER en voor zover mogelijk worden aangevuld/aangepast volgens de specifieke vereisten die in dit scopingadvies zijn geformuleerd. Het scopingadvies moet bijgevolg samen met de aanmelding/ontwerp-MER worden gelezen.

2. Verantwoording en beschrijving project en alternatieven

In hoofdstukken I, IV en V van de aanmelding/ontwerp-MER is het voorgenomen project beschreven. In hoofdstuk VII is een korte bespreking van de overwogen alternatieven voor het voorliggende project opgenomen.

Het ontwerp project-MER moet worden verduidelijkt/aangevuld/aangepast rekening houdend met het volgende:

- Volgens het advies van het Havenbedrijf Antwerpen bestaat er onduidelijkheid over de vergunningstoestand van vier tanks waarvoor op 13/12/2018 een vergunning is afgeleverd (OMGP-2018-0092). Dit moet verder worden nagekeken.
- Met betrekking tot het Ecoslops-project zal volgende informatie worden toegevoegd:
 - verwachte maximale tonnages van de outputstromen;
 - bestemming van de outputstromen en verduidelijking welke bestemd zijn voor gebruik als brandstof of blendcomponent in scheepsbrandstof.
- De installaties van Fluxys binnen het studiegebied zullen op een plan worden weergegeven.
- Pag. IV.5 - tabel IV-2: een aantal tankparken hebben geen vloeistofdichte vloer in de inkuipingen (zand, lavaliet). Er zal worden verduidelijkt over welke zones het gaat en dat de pompen overal buiten de inkuipingen zijn gelegen. Er zal een tijdschema worden toegevoegd van de termijn die wordt voorzien om deze tankparken uit te rusten met vloeistofdichte verhardingen. Ook moet worden nagekeken of de effecten hiervan in de relevante disciplines in het MER zijn besproken.
- Ten gevolge van de uitbreidingsprojecten van ATPC wordt een bijkomende hoeveelheid van 24.005 m³ niet verontreinigd hemelwater per jaar verwacht. In het MER zal worden verduidelijkt dat dit de post “Niet verontreinigd hemelwater naar dok” in Tabel V-1 betreft.
- Rapid is de naam van het project dat is uitgevoerd op de zuidelijke kade (gasopslag). Dit zal worden verduidelijkt.
- In tabel V 3 (pag. V.5) is de som van de totalen van de verharde oppervlakte in de geplande situatie foutief. Dit zal worden gecorrigeerd.
- Op de vraag of er intern waterstromen kunnen worden hergebruikt, heeft ATPC op het scopingoverleg aangegeven dat er momenteel een studie lopende is waarin wordt bekeken om condenswater te hergebruiken in het stoomproces. De stand van zaken zal worden toegevoegd.
- Er zal worden verduidelijkt dat er enkel met water wordt geblust en niet met schuim. Er zal een indicatie worden gegeven van de verhouding leidingwater aangewend voor reinigen en leidingwater aangewend voor blustesten. Op het scopingoverleg heeft ATPC aangegeven de hoeveelheid leidingwater dewelke wordt aangewend voor blustesten te gaan monitoren.

- Omdat momenteel minder water wordt geloosd dan het maximaal vergunde debiet zal worden verduidelijkt waarom het lozingsdebiet niet wordt aangepast.
- Er zal worden verduidelijkt waarom het spuiwater van de Rapid niet eerst over de waterzuivering (WZI) wordt gestuurd alvorens het wordt geloosd in het 5de havendok. Op het scopingoverleg heeft ATPC aangegeven dat de spuistroom op dit moment niet wordt behandeld, maar dat bemonstering van de spuistroom lopende is. De analyseresultaten zullen worden toegevoegd.
- Er zal worden verduidelijkt dat alle KWS-afscheiders (koolwaterstof) zijn voorzien van een coalescentiefilter en dat er geen waterstromen worden geloosd in het dok zonder een KWS-afscheider te passeren. Ook het geloosde water afkomstig uit het bufferbekken gaat eerst over een KWS-afscheider.
- Pag. V.7 - inkuipingen verharde tankenparken (excl. TP287-293 en TP2300-2600):
 - volgens tabel IV-2 is TP287-293 (bodem lavaliet) geen verhard tankenpark: graag verduidelijking.
 - hemelwater dat terechtkomt in de verharde tankenparken, behalve TP287-293, wordt verpompt naar het bufferbekken dat aanwezig is op het terrein. Daar wordt het visueel gecontroleerd op verontreiniging. Indien verontreiniging wordt vastgesteld, wordt dit regenwater naar de WZI afgevoerd. Er zal worden verduidelijkt hoe deze visuele controle gebeurt. Zoals bij andere tankenparken het geval is, stelt VMM Afdeling Ecologisch Toezicht dat ook een controle op pH en CZV (max. 50 mg/l voor rechtstreekse lozing) moet worden voorzien. Dit zal worden toegevoegd in het MER.
- Pag. V.8: de installatie is ook uitgerust met aansluitingspunten voor actief koolfilters. Wanneer het effluent van de WZI zowel na de tweede flotatie als na de zandfilter niet voldoet aan de lozingsnormen voor absorbeerbare stoffen, dan kunnen actief koolfilters worden geplaatst na de zandfiltratie. Er zal worden verduidelijkt wanneer actief koolfiltratie wordt ingezet.
- Pag. V.9: het hemelwater dat op het TP287-293 terechtkomt, wordt geloosd in het dok via één van de drie oliewaterafscheiders voor de wegenis. Het hemelwater afkomstig van TP600 en TP700 wordt eerst naar het bufferbekken geleid waar het een visuele inspectie ondergaat. Indien er geen olieverontreiniging wordt aangetroffen, wordt het hemelwater in het dok geloosd via een oliewaterafscheider (één van de drie oliewaterafscheiders waar ook een deel van de wegenis op aangesloten is). Indien wel een olieverontreiniging aanwezig is, gaat de inhoud van het bufferbekken naar de WZI. Op jaarbasis wordt verondersteld dat 20% van het hemelwater dat in het bufferbekken terechtkomt, naar de WZI gevoerd wordt. Volgens tabel IV-2 bestaat de bodem rond de tanks uit lavaliet (TP600 wel met kleimat). Lavaliet is poreus. In het MER moet daarom worden verduidelijkt hoe het regenwater wordt opgevangen.

3. Algemene en methodologische aspecten

De afbakening van het studiegebied moet voldoende worden gemotiveerd per discipline, rekening houdend met het feit dat het studiegebied zowel het projectgebied als het gebied waar effecten zich kunnen voordoen moet omvatten. De definitieve ruimtelijke afbakening moet voor elke discipline duidelijk tekstueel worden omschreven en indien mogelijk worden voorgesteld op kaart.

De referentiesituatie moet worden gemotiveerd.

In voorkomend geval moet in het MER duidelijk worden aangegeven met welke ontwikkelingsscenario's rekening wordt gehouden of juist niet bij de beschrijving van een referentiesituatie, en moet voor elk ontwikkelingsscenario duidelijk worden gemotiveerd waarom. Er moet ook worden aangegeven voor welke disciplines de ontwikkelingsscenario's al dan niet relevant zijn. Wanneer er tijdens het opstellen van het project-MER nieuwe ontwikkelingsscenario's naar boven komen, moeten deze worden toegevoegd.

In het MER moet het juridische en beleidsmatige kader, dat voor dit project van belang is, worden opgenomen.

Cumulatieve effecten moeten worden onderzocht.

De methodologie voor de effectbeschrijving en -beoordeling moet voor elke discipline in het project-MER duidelijk en transparant worden omschreven. Tevens moet per discipline worden aangegeven op basis van welke criteria een effect wordt beoordeeld. Het resterend effect na de milderende maatregelen moet worden aangegeven en gekoppeld aan het gehanteerde beoordelingskader. De effectenbespreking en -beoordeling moet transparant gebeuren.

De beschrijving van de referentiesituatie en van de milieueffecten van het geplande project in het ontwerp project-MER moet voor zover als mogelijk worden verduidelijkt/aangevuld/aangepast rekening houdend met het volgende:

Discipline Oppervlaktewater:

- Het waterlichaam “Antwerpse kanaaldokken + Schelde-Rijnverbinding” heeft afwijkende normen t.o.v. deze van het “type licht-brak meer”. Bijvoorbeeld voor geleidbaarheid ligt de 90-percentiel op 18.000 $\mu\text{S}/\text{cm}$ i.p.v. 15.000 $\mu\text{S}/\text{cm}$. Het is voor het Havenbedrijf Antwerpen niet duidelijk of met deze afwijkende norm zal rekening gehouden worden in de effectbeoordeling. Op het scopingoverleg is aangegeven dat er geen effectbeoordeling wordt uitgevoerd voor geleidbaarheid gezien er geen lozingsnorm voorhanden is voor ATPC.
- Voor de berekening van de impact van de lozingen op de dokken is er recentelijk nieuwe informatie beschikbaar over de debieten uitgewisseld tussen de dokken (waterbalansmodel KULeuven). Deze informatie zal bij het Havenbedrijf Antwerpen opgevraagd worden zodat ze kan worden meegenomen in de berekeningen in het MER.

- Op pag.IX.12 staat 262,5 m³/jaar. Dit moet 262,5 miljoen m³/jaar zijn.
- Pag.IX.18-20: er is sprake van een overschrijding van de lozingsnormen van het geloosde bedrijfsafvalwater voor BZV, CZV, totaal N, fenolen en boor. Voor CZV en totaal N wordt verdere opvolging en remediëring besproken. In het MER zal ook op de andere parameters waarvoor overschrijdingen zijn vastgesteld, verder worden ingegaan.
- Pag.IX.18 tabel IX-9 (geloosd bedrijfsafvalwater lozingspunt 4^e havendok): voor 2019 is het gemiddelde en 90-percentiel lozingsdebiet veel lager dan het vergunde lozingsdebiet. In het MER moet worden gemotiveerd waarom ATPC het huidig vergunde lozingsdebiet wenst te behouden.
- Pag.IX.20: op de stroom die wordt geloosd in het 5e Havendok moeten analyses worden uitgevoerd die in het MER moeten worden meegenomen.
- Pag. IX.22 tabel IX-12 (lozingspunt 5e Havendok): de herkomst van de data voor C₅₀ zal worden verduidelijkt.
- Pag.IX.24: er zal worden verduidelijkt waarop de voorgestelde lozingsnorm van 10 µg/l naftaleen is gebaseerd. Er wordt een norm voor naftaleen van 5*IC (indelingscriterium) gevraagd. VMM Afdeling Ecologisch Toezicht heeft tijdens het scopingoverleg aangegeven dat deze PAK (poly-aromatische koolwaterstof) met actief kool kan worden verwijderd.
- Uit metingen van het VMM-emissiemetnet in 2018 werd vastgesteld dat de organische fluorverbindingen PFBA, PFHpA, PFHxS, PFPA en PFOS werden gemeten boven de rapportagegrens. Op het scopingoverleg is aangegeven dat ATPC bijkomende analyses op het afvalwater zal uitvoeren om na te gaan of er PFOS/PFAS in concentraties hoger dan de rapportagegrens in het geloosde afvalwater zijn terug te vinden. Indien dit het geval is, zal de herkomst achterhaald proberen te worden, zal de impact van deze stoffen worden bepaald en zal worden nagegaan welke remediërende maatregelen er kunnen worden genomen.

Discipline Lucht – Luchtkwaliteit:

- Pag.IX.27: toetsingswaarden organische stoffen (§ 2.3 en tabel IX-15):
 - er zal worden nagekeken of de gebruikte toetsingswaarden voor de verschillende stoffen beter kunnen worden gemotiveerd, in het bijzonder voor benzeen en fenol. Voor benzeen zal worden verduidelijkt dat er voor het inschatten van carcinogene effecten enkel risiconiveaus beschikbaar zijn en geen drempelwaarden.
 - om de impact van methanolemissies te evalueren, kan worden getoetst aan grenswaarden voor de werkplaats, rekening houdend met een veiligheidsfactor.
- Pag.IX.42: er zal worden verduidelijkt hoe de beladingsverliezen (§ 2.7.1.3) worden berekend en op welke beladingen een dampretoursysteem (vapour recovery unit of VRU) wordt ingezet.
- Pag.IX.44: er zal worden toegelicht hoe de emissies van de afvalwaterbehandeling (§ 2.7.1.6) zijn bepaald.
- Pag.IX.51 - tabel IX.34: er zal worden verduidelijkt waarom benzeen ontbreekt in de tabel van de begrote emissies van het maximalistisch giftige stoffen en CMR-stoffen scenario.

- Pag.IX.46 en Pag.IX.52: in tabel IX-29 zijn de emissies van de actuele situatie bepaald. Er worden geen benzeenemissies begroot, behalve bij de afvalwaterbehandeling. Hetzelfde voor de geplande situatie (§2.8.2). Ook emissies van andere toxische of CMR-stoffen (carcinogeen, mutageen en reprotoxisch) worden niet begroot (methanol, acrylonitril, vinylacetaat). Gelet op de begrote beladings- en tankemissies zullen de emissies van deze stoffen worden nagekeken en desgevallend in kaart worden gebracht. Er zal ook worden verduidelijkt dat rekening is gehouden met de stoffeigenschappen voor de impactbepaling.
- Pag.IX.57: in § 2.9.2.3.3 wordt wel de impact bepaald van voormelde stoffen. Hierbij wordt gesteld: de in rekening gebrachte emissies zijn de tank- en beladingsemisies en fugitieve emissies. Er zal worden verduidelijkt welke emissies hierbij precies in rekening gebracht zijn voor de verschillende scenario's.
- Voor de VOS-emissies (vluchtige organische stoffen) ten gevolge van op- en overslag zal in kaart worden gebracht of verdere sanering mogelijk is. In dat kader zal voor alle tanks een overzicht worden opgenomen van de emissies, de verbetermogelijkheden en het reductiepotentieel. Er zal meer in detail worden beschreven hoe de tanks zijn opgebouwd en het reductiepotentieel zal worden berekend voor één tank per type. Ook zal er een stand van zaken worden opgenomen van uitvoering van de bijzondere voorwaarden 5 en 6 van het besluit MLWV-2016-0001 van de Deputatie van de provincie Antwerpen over een verzoek tot wijziging van vergunningsvoorwaarden met betrekking tot een raffinaderij, gelegen in 2030 Antwerpen, Beliweg 20-22.
- Voor de VOS-emissies ten gevolge van belading zal worden verduidelijkt dat de belading gebeurt volgens de wettelijke voorschriften en dat er een LDAR-screening (leak detection and repair) gebeurt.
- Wat betreft de monitoring van diffuse VOS-emissies zal punt iii) van BBT6 van de BBT-conclusies van de BREF Raffinaderijen (REF) en de bijzondere voorwaarde 4 in het besluit MLWV-2016-0001 worden opgenomen en worden uitgewerkt in het MER.
- In het MER wordt gesteld dat de transportemissies te verwaarlozen zijn t.o.v. de luchtemissies. Dit zal verder worden onderbouwd, rekening houdend met de ministeriële instructie betreffende de beoordeling van de stikstofuitstoot van vergunningsaanvragen betreffende projecten of activiteiten met mogelijke betekenisvolle effecten op de habitatrichtlijngebieden (2 mei 2021).
- Pag.IX.59: de klimaatreflex (§ 2.12) zal verder worden uitgewerkt cfr. de handleiding klimaat. Zo zal er een inschatting worden gemaakt van de directe en indirecte (door hogere energievraag en transport) broeikasgasemissies in de actuele en geplande situatie. + een reflectie hierover.

Discipline Lucht – Geur:

- De keuze voor een geuraudit zoals beschreven in het MER en geen echte snuffelmeting volgens de code van goed praktijk en modellering zal verder worden onderbouwd.
- De klachtenhistoriek in het MER zal worden aangevuld met gegevens van 2021.
- Er zal meer worden onderbouwd waarom geen dampretour- en behandelingssysteem wordt voorzien bij verlading van binnenschepen.

- Er zal worden verduidelijkt waarom ATPC het voorzien van een dampretour- en behandelingssysteem voor alle verladingsactiviteiten geen nuttige milderende maatregel vindt.
- Pag.IX 73: er zal worden verduidelijkt welke maatregelen reeds werden geïmplementeerd en welke nog zijn gepland.

Discipline Mens-Gezondheid:

- Voor benzeen zal worden verduidelijkt dat er voor de carcinogene effecten enkel risiconiveaus beschikbaar zijn en geen drempelwaarden. Voor carcinogene effecten wordt een immissie die overeenkomt met een extra kankerrisico van 10^{-6} bij levenslange blootstelling gelijk gesteld aan “nul-effect” en 10^{-4} aan onaanvaardbaar. Dit zal worden verduidelijkt in het MER. De discipline mens-gezondheid zal niet uitgewerkt worden als sleuteldiscipline indien blijkt dat effecten niet aanzienlijk negatief zijn.

Discipline Bodem en Grondwater:

- Het Havenbedrijf Antwerpen adviseert om de parameters PFAS, PFOS, PFOA in kader van bodem- en grondwateronderzoeken mee op te nemen als te analyseren parameters en tevens de milieu-impact van deze parameters te beoordelen. Op het scopingoverleg is aangegeven dat hiermee in toekomstige bodemonderzoeken rekening zal worden gehouden.

Discipline Biodiversiteit:

- Voor verzuring en vermessing werden aan de hand van de impactscoretool de atmosferische emissies ten gevolge van de exploitatie in de geplande situatie gemodelleerd. Deze worden respectievelijk weergegeven op figuur IX-20 (pag.IX.115) en figuur IX-21 (pag. IX.116). Het is van belang dat voor het aspect verzuring en vermessing het studiegebied wordt uitgebreid met de volledige depositiepluim. Figuur IX-20 op pagina IX.115 toont niet de gehele depositiepluim. Deze afbeelding zal worden vervangen of aangevuld met een weergave waarop de volledige depositiepluim zichtbaar is. Meer ten noorden is namelijk het kuifeendcomplex³ gelegen en het is op heden onduidelijk of deze nu nog net wel of niet in de depositiepluim gelegen is en of hier meer gevoeligere habitats aanwezig zijn dan deze weergegeven op p. IX. 114. Voor vermessing wordt op figuur IX-21 wel de volledige depositiepluim weergegeven.
- De habitattypes vermeld op p. IX. 114 zullen worden uitgebreid met alle habitattypes die gelegen zijn binnen de volledige depositiepluim. Voor elk habitatype wordt ook de KDW (kritische depositiewaarde) vermeld.

³ Mevr. Elisabeth Wouters van Het Havenbedrijf Antwerpen merkt op dat de aanduiding van het kuifeendcomplex goed moet worden nagekeken gezien dit gebied ruimer is dan dit aangegeven via bv. geopunt. Hiervoor kan eventueel het dossier restwarmtenetwerk Haven van Antwerpen worden geraadpleegd.

- Er wordt aangegeven dat de verzurende deposities maximaal 1% bijdragen aan de KDW van de aanwezige habitats. Voor vermesting bedraagt de bijdrage maximaal 0,1% van de KDW. Er zal worden verduidelijkt of deze toetsing over de gehele depositiepluim werd uitgevoerd of enkel binnen het studiegebied.
- Het Agentschap voor Natuur en Bos hanteert, overeenkomstig de ministeriële instructie (KZD-13620) betreffende de beoordeling van de stikstofuitstoot van vergunningsaanvragen, voor projecten met NOx-emissies een *de minimis*-drempel van maximaal 1% van de bijdrage van de KDW van het gevoeligste habitattype in de omgeving, met een maximale absolute bijdrage van 0,3 kg N ha⁻¹j⁻¹. Indien aangetoond kan worden dat voor de volledige depositiepluim hieraan voldaan wordt, wordt er geen betekenisvolle aantasting van de aanwezige natuurwaarden binnen habitat- of vogelrichtlijngebied en geen onvermijdbare en onherstelbare schade aan VEN verwacht.

Discipline Mens – Mobiliteit:

- Er zal worden verduidelijkt hoe dit bedrijf/site zal bijdragen aan de ambities inzake woon-werkverkeer die in het Toekomstverbond zijn geformuleerd, namelijk het streven naar een modal shift van 50/50.
- Wat de tanktransporten in de actuele en geplande situatie betreft, zullen de gegevens in tabel V-9 (pag.V.16) tezamen met deze in de tabellen IX-69 (pag.IX.121) en IX-70 (pag.IX.123) worden nagekeken en waar nodig worden gecorrigeerd.
- De uit- en instroom via de weg in tabellen IX-69 (pag.IX.121) en IX-70 (pag.IX.123) zal worden onderbouwd.
- Wat de toename van het aantal vrachtwagens van en naar ATPC als gevolg van het voorgenomen project betreft, zullen de relevante gegevens in het MER worden nagekeken en desgevallend gecorrigeerd.

Discipline Mens – Externe Veiligheid:

- In tabel II-2 (in deel 3.3 op pg. II.2) zal worden gecorrigeerd dat het buurbedrijf Standic (Standic Antwerpen) een Seveso-inrichting is.

Overige aandachtspunten:

Ook de volgende onderdelen moeten aan bod komen in het MER (cfr. richtlijnenboek Algemene methodologie):

- de leemten in de kennis.
- de eventuele opvolgings- en monitoringsmaatregelen.
- een afzonderlijke discipline-overschrijdende samenvatting (inclusief de milderende maatregelen):
 - hier moet rekening worden gehouden met de aanvullingen en correcties op basis van de hierboven gemaakte opmerkingen.
- een niet-technische samenvatting (NTS):
 - hier moet rekening worden gehouden met de aanvullingen en correcties op basis van de hierboven gemaakte opmerkingen.

4. Goedkeuring team van erkende MER-deskundigen

Zoals voorgesteld in de aanmelding/ontwerp-MER wordt het project-MER opgesteld door een erkende MER-coördinator en worden volgende disciplines in het project-MER opgesteld door een erkend MER-deskundige: Lucht (luchtverontreiniging en geur); Geluid; Water (oppervlaktewater en afvalwater). De MER-coördinator is verantwoordelijk voor de overige disciplines.

Het in de aanmelding voorgestelde team van MER-coördinator en erkende MER-deskundigen wordt goedgekeurd.

Wijzigingen aan het team van erkende MER-deskundigen in de loop van het m.e.r.-proces moeten worden gemeld aan het Team Mer.

Digitaal getekend

Lina Grooten
Directiehoofd Directie Gebiedsontwikkeling
Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning- en projecten.

Bijlage

Lijst met de instanties die werden aangeschreven:

- Provincie Antwerpen
- Stad Antwerpen
- Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW)
- DOMG – Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten (GOP) - Directie Gebiedsontwikkeling - Team Externe Veiligheid
- DOMG – Afdeling GOP - Directie Omgevingsprojecten – Team Milieu Antwerpen
- Fluxys NV
- Openbare Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)
- Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid
- Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) Afdeling Operationeel Waterbeheer
- VMM Afdeling Lucht, Milieu en Communicatie – Stedenbouwkundige Aspecten
- VMM Afdeling Ecologisch Toezicht
- Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen
- Agentschap voor Natuur en Bos Antwerpen

Lijst met de instanties die gereageerd hebben:

- Provincie Antwerpen
- DOMG – Afdeling GOP - Team Externe Veiligheid
- Fluxys NV
- OVAM
- MOW
- VMM Afdeling Lucht, Milieu en Communicatie – Stedenbouwkundige Aspecten
- VMM Afdeling Ecologisch Toezicht
- Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen
- DOMG – Afdeling GOP - Directie Omgevingsprojecten – Team Milieu Antwerpen
- Agentschap voor Natuur en Bos Antwerpen